

**Paraules de benvinguda
pronunciades pel Dr. Francesc Xavier Grau Vidal
Rector de la Universitat**

Benvolgut Sr. Josep Maria Recasens,
Sr. President del Consell Social,
Sr. Secretari General de la Universitat Rovira i Virgili,
Doctor Lluís Navarro,
Rector Martí,
Alcalde de Tarragona,
Secretària de la Mesa del Parlament,
President de la Diputació,
Alcalde de Reus,
Senyores i senyors claustrals,
Distingides autoritats,
Senyores i senyors,

L'acte d'investidura d'un doctor honoris causa és el més solemne per a la comunitat universitària. Amb aquest acte integrem al nostre Claustre persones que s'han distingit per la seva activitat en benefici de les arts, la cultura, les ciències o, ben senzillament, de la humanitat i per a aquest acte reservem, també, la litúrgia que ens evoca el paper cabdal que, des de fa segles, té la institució universitària en la societat, per al desenvolupament de la qual preserva i fa avançar el coneixement.

El reconeixement, selectiu i judiciós, que fa la Universitat ens acaba definint. Les persones que s'han integrat a la URV en un acte solemne com el d'avui expressen al món quins són els nostres referents d'acompliment en el món acadèmic, artístic, cultural o de servei a la societat, i en incorporar-se al Claustre de la URV ens aporten, al seu torn, honor i també reconeixement.

A mi em correspon l'honor i el privilegi de donar la benvinguda al nostre Claustre al Dr. Josep Maria Recasens, i ho faig amb molt de gust, tant a títol personal com en nom del tots els membres de la Universitat, i en especial del Departament d'Història i Història de l'Art, del qual va néixer la proposta de conferir-li la màxima distinció acadèmica que atorga la Universitat.

El padrí, el professor Lluís Navarro, en la seva *laudatio*, ha posat de manifest tots els mèrits acadèmics i científics que el fan mereixedor de tan alta distinció i que

hem pogut apreciar en la *magistralis lectio* amb la qual el senyor Recasens ens ha obsequiat.

Per a la URV, és tot un privilegi comptar entre els claustrals amb una persona que ha dedicat la seva vida a transferir a les generacions posteriors un millor coneixement del passat remot i pròxim de la història de la ciutat i el Camp de Tarragona.

Com hem pogut constatar, la veritable passió de Josep Maria Recasens ha estat sempre la història, sobretot la de Tarragona. La seva vocació pel passat, plasmat en el patrimoni historicoartístic de Tarragona, va portar-lo a recuperar-lo i al mateix temps a tenir-lo permanentment en compte en la construcció del present. Així, com a primer alcalde de Tarragona després de la restauració de la democràcia —càrrec que ocupà des del 1978 fins al 1989—, es preocupà per la recuperació del patrimoni arqueològic des de diversos vessants. Així, impulsà la creació del Museu d'Història de Tarragona, l'Hemeroteca Municipal i el Taller Escola d'Arqueologia (TEDA), precisament ubicat on actualment hi ha el despatx del rector de la Universitat; promogué el restabliment del patrimoni arqueològic de Tàrraco, amb actuacions com la recuperació de la Capçalera del Circ. També en féu la difusió i aconseguí el reconeixement internacional d'aquest patrimoni arqueològic amb la realització del Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica a Tarragona, l'any 1993. El Dr. Xavier Dupré significava el paper de l'arqueologia i la ciutat amb aquestes paraules: “Des de l'Ajuntament, Recasens va promoure una revolució de l'arqueologia tarragonina que, fins aleshores, estava una mica anquilosada: fruit de l'etapa a la qual retem homenatge és la incorporació de Tarragona al món de les grans ciutats europees amb un gran patrimoni històric...”

Com ha posat en relleu el Dr. Luis Navarro, la seva obra com a historiador abasta 117 títols publicats, centrats essencialment en la història de les nostres comarques, una història local, en general, iniciada amb força a Catalunya a mitjan segle XIX, la qual, malgrat que ha enfortit la nostra cultura i també ha impulsat tant el prestigi com l'ús de la nostra llengua, ha estat considerada, durant força temps, un àmbit acadèmic menor. El nostre malaurat professor Pere Anguera ho assenyalava així en l'article “La historia local. Una síntesis catalana”:

(Traduït del castellà) “Durant massa anys en l'àmbit acadèmic la historiografia local ha estat poc apreciada, perquè s'ha considerat com a obra d'aficionats. Sovint la diferenciació entre història local i història sense qualificatius es fonamenta en dos components aliens al contingut i a la voluntat de l'obra, i es basa de manera gairebé exclusiva en el títol de l'autor i en el de l'editor. Tot i el risc de simplificació, una obra és considerada història local quan el seu editor no és de Barcelona, o quan el títol incorpora un altre topònim que no sigui Catalunya o Barcelona, prescindint completament del que planteja o aporta. Es comet amb això, amb la càrrega pejorativa que es vol afegir a la definició, un important error d'apreciació. Sovint llibres publicats en ciutats de comarques plantegen problemes generals, exemplificats en un cas concret amb gran rigor, i aporten una visió renovadora de la qüestió analitzada que pot obligar a corregir la interpretació general”.

Com remarca també la professora Montserrat Duch, el seu gran mèrit és, doncs, haver sabut fer una historiografia de la ciutat congruent amb els canons científics de cada moment. Josep Maria Recasens introdueix, contra corrent del seu temps, la història social d'empremta vilariana, que repensa els fonaments ideològics de les estructures nacionals. Això, fins que comencen els estudis universitaris a Tarragona i es realitzen les primeres tesis doctorals a partir dels setanta, moltes d'elles dirigides per Maria Antònia Ferrer, no ho havia fet ningú més.

Josep Maria Recasens és un exemple d'aquesta anàlisi local amb vocació global, una forma de procedir que alhora es troba en perfecta consonància amb l'essència de la nostra Universitat, que parteix del seu ferm compromís amb la societat que l'ha creada i, per tant, arrelada al territori, però amb la mirada permanentment al món.

Com deia també en ocasió de la investidura com a doctor honoris causa del Dr. Géza Alfödy, aquest acte d'investidura esdevé símbol de la nostra història, però també del nostre present i del nostre futur, perquè no hi ha millor manera per poder decidir cap on anem que conèixer d'on venim. Les comarques meridionals de Catalunya estan conformades per un gran entorn històric i natural, amb una profunda vocació mediterrània, lligades històricament i lingüísticament a l'època

romana, però amb una vocació de projecció al futur dins el context global en què ens trobem.

La tasca com a polític i historiador de Josep M. Recasens ha ampliat el coneixement de nosaltres mateixos i de la nostra ciutat. És aquest el gran mèrit que li ha reconegut el Consell de Govern en proposar-lo per formar part dels nostres referents i alhora ambaixadors, els doctors i les doctores honoris causa de la Universitat Rovira i Virgili. Però en un dia com avui no podem deixar de recordar el paper protagonista que, com a alcalde de la ciutat, va tenir en l'embranchida dels estudis universitaris a Tarragona que, a principis dels anys vuitanta del segle passat, ens va impulsar pel camí que ens ha conduït a la universitat completa, investigadora, d'impacte territorial i alhora internacional que avui som. Ell va ser qui va adquirir l'edifici de la plaça Imperial Tàrraco a Caixa Tarragona i el va cedir a la Universitat per als centres de Química i Lletres i ell, també, va cedir l'antic convent de les Clarisses i el Mas dels Frares per desenvolupar un dels nostres projectes més singulars, l'Escola d'Enologia.

Dr. Josep Maria Recasens, gràcies per acceptar la nostra distinció, que més que honorar la vostra persona ens honora a nosaltres mateixos; la vostra incorporació al Claustre prestigia la Universitat Rovira i Virgili i ens obliga a treballar per ser dignes d'aquest prestigi.

Avui, amb el màxim reconeixement dels vostres mèrits, adquiriu el compromís de representar la Universitat Rovira i Virgili, que de ben segur realitzareu amb afecte. Rebeu l'enhorabona més cordial, en nom propi i en el de tota la comunitat universitària, que des d'avui és també la vostra.

Moltes gràcies.